

Administrația: Iași, str. Gh. Mizerescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2061—Miercuri 18 Dec. 1913

POLITICE

D. Vintilă și Tunelul

D. Vintilă Brătianu a anunțat o interpelare în chestia tunelului de la Isvor—aceasta pe motivul, că ministrul lucrărilor publice a făcut un raport către consiliul de miniștri, pentru a se da, prin bună înțelegere, lucrarea în chestiune, casei Bergher.

Fiind vorba de o **INTREPRINDERE** nu putea să nu intervie și d. V. B., care, în atari materii, a ajuns pentru publicul nostru o adevărată marcă brevetată.

E de ajuns ca o operație să fie pusă la cale, iar întreprinzătorii să fie și d. V. B., pentru ca publicul nostru să fie convins, că, pentru acționari sau tovarăși, este o întreprindere bună, indiferent dacă se spoliază banul public, dacă se fură ziua mare avutul statului.

Probabil că în anunțarea acestei interpelări îl preocupă pe d. V. B. o chestiune de principii—și nu faptul că se dă unei case streine întreprinderea, casă care reprezintă cele mai splendide condițiuni de garanție. Il preocupă pe marele gheșofar liberal mai mult un alt principiu: coînter-sarea. De ce să se facă o atare lucrare fără ca să nu se înfrupte d. V. B. indirect, partizanii direct? Evident că, din punctul de vedere al banului simț erijarea a-aceasta a d-lui V. B. în cenzor moral, este un adevărat scandal.

Omul acesta, care s'a născut pe lume pentru a fi moștenitorul lui Simulesei, care ocupă o situație foarte importantă numai fiindcă este fiul statului, nu con-cepe nimica fără folos pentru sine și partizani, iar cu mentalitatea aceasta și spiritul sectar, nu știe și nu poate vedea de cât rea administrație la alții, nu poate fi de cât bănuitor, din cauza conștiinței motivelor inavuabile, care au determinat multe din acele sale proprii administrative.

Se înghală, însă, d. V. B. dacă își închipuie că va putea descoperi și dovedi motive jositice în toate privește administrația d-lui A. A. Iadareu.

Actualul ministru al lucrărilor publice are marele noroc de a fi obiectivul atacurilor tuturor a-celora, care n'au dreptul de a ține sus fruntea. D-sa are, însă, și marele noroc ca faptele, realitatea adevărată, foarte curind să dovedească dreptatea d-sale.

Așa a fost în trecut — așa va fi și azi opera de admirabil administrator ce a fost și este la departamentul pe care-l conduce astăzi.

Nu calamitățile unui Fleșa și veninul unui Vintilă vor împiedeca această operă de dreptate să se facă.

O răsplată și-un răspuns

Era o vreme când cuvântul d-lui Maiorescu înfăptuia o lege, și zic lege înțelegând prin ea chintesența absolută și ne-tăgăduită a adevărului.

Au venit alte timpuri când judecățile, vorbele emise de d-sa de și rămăneau alții... gălăgioși ridiculi, vroiau să-i surpe locul de înălțate, cerând sau să intre în gustul și pornirile publicului, sau să-l subjuge personalității lor.—Dacă au reușit sau nu, sau dacă acei indivizi intruchipează personalități bine definite, nu-i locul s-o cercetăm aici. E destul să constatăm că criticii și logicianii de altă dată, ajuns azi cel dintâi dintre sfetnicii tronului țării sale, a păstrat neîntrerupt același ascendent, asupra tuturor celor ce-au purtat în țivă o cît de slabă putere de discernământ.

Și nimeni și nici odată, nu va putea tăgădui seriozitatea, justetea și moralitatea afirmațiilor d-lui Maiorescu, fără a-i presupune același ce-o va face cel puțin—o înfinată doză de rea credință.

Asfel stau lucrurile și acesta este cel mai curat adevăr.

Azi după ce partidul conservator-democrat, șeful său, partizanii lui, a u alcătuit

tema altor atacuri, ce luni și ani de-a rândul, nu s'au întrerupt, macar pe o clipă —după ce munca depusă de ei—spre binele neamului și-a țării, a fost tăgăduită, —după ce chiar în gesturile cele mai mărețe ale lui, att șeful partidului, cît și partidul însuși, au fost stîrbiți și huliți, cu toată furi, cu tot veninul și balele neputincoșilor, azi același șef și același partid își capătă o răsplată bine meritată prin însăși gura aceluiași logician nepărtinitor, prim-ministru, deci cunosător profund al împrejurărilor și drept câmp-nitor a faptelor.

În adevăr ce palmă mai grozavă, dată tuturor bărbitorilor de cît aprecierea asupra partidului conservator-democrat făcută de d. Maiorescu, la sărbătorirea d-lui B. Pălineanu.

Cînd d. Maiorescu spune: „Un sentiment de dreptate mă silește să vă declar că, sunt foarte mulțumit de concursul pe care l-a dat guvernului, partidul conservator-democrat. Nu numai că nu așt provocat pe nimeni dar chiar atunci cînd așt putut răspunde la atacuri, fiind în legitimă apărare, așt înăbușit în d-voastră ori ce sentiment de revoltă. Am ținut să vă spun că m'am rețemat pe d-v. că sunteți un partid pe care se poate rezema și că, nu știu, dacă nu așt și avut sprijinul acesta al d-v., dacă așt și putut trece, cum am trecut, prin greutățile împinate. Sunteți un partid disciplinat, o forță: nu știu ce va aduce viitorul eu însă acum vă mulțumesc.”

Zic cînd d. Maiorescu vorbește aceste, de sigur că dă replica tuturor atacurilor îndreptate în privra partidului conservator democrat.

Mai e oare nevoie de vre-o apreciere, de vre-un adaos?—Credem că nu.

E o răsplată care vine la timp,—singura răsplată dată partidului conservator democrat și șefului său,—în afară de aceea a simțimentului intim de a-și fi făcut datorie,—și e un ultim răspuns dat tuturor pătimășilor noștri doșmani.

Dinu.

NOTA ZILEI

L'au dat gata...

Colaboratorii semi-anonimi ai „Flacărei” s'au hotărât definitiv să-l dea gata pe Al. Davila. Dovezile furnizate de un nou colaborator, un domn Petrescu, în ultimul număr al revistei sunt următoarele:

- Defunctul Odobescu a.. scris numeroase piese:
- 1) „Așa trece, pietrele rămîn”—comedie „numai începută”.
- 2) „Flor-Flor”. „Lucrarea e numai începută”.
- 3) „Decebal”. Piesa de asemenea e numai începută”.
- 4) „Clara”. Din piesa aceasta n'am găsit nimic lucrat.
- 5) „Pribegitul”. „Se află schițat planul acestei drame”.
- 6) „Venetica”. Dramă din care n'am aflat nimic.

Noroc că nici o piesă n'a fost scrisă gata. Altfel îl dădeau zoilii... gata pe bietul Davila!

MICI POLEMICI

Li se pare cui-va de la „Facla” că știrea „Presii” despre o ședință de noapte la Camera ar fi o aluzie la împăminteniri „takiste”.

Știm că „Facla” îi convin, mai bine neîmpăminteniri a căror cauză o exploatează cu folos.

S'a pus sub presă un volum intitulat „Plagiatele lui A. C. Cuza”.

Afară de toți economiștii europeni și români (Barnuția) vor trece în revistă poezii evreo-germanic ca Saphir, Boerne, Roderich etc.

Unele ziare din Capitală exploatează mereu știrea că „Adevărul” se vinde nu știm cui.

Cît n'ar vrea zarelele acele să se vîndă și ei ca „Adevărul”!

Cel mai non ex-curs al plagiatului Cuza s'a ocupat de reabilitarea evului mediu.

Într'adevăr, agitatorul iogaș este cel mai vrednic reprezentant al evului mediu.

Ce-a fost Duminică în Piața Uniceii? — Un ex-curs al profesorului de economie politică.

Socialiștii au ieșit de la întrunirea lor pîziți de două cordoane de soldoși.

— O dovadă că na totdeauna sînt...

În interesul cui s'au făcut demonstrațiile șgomoloase de Duminică? — În interesul celor 20 de geamgii oțteni aduși de d. Cuza, care le-a garantat o ocupație rentabilă.

Un domn continuă să anunțe la mica publicitate că vrea „căsătorie cu o d-nă”. De ce nu spune încolțe cu o „demi-vertege”?

A s'ăpăt d. Cuza de candidatura d-lui N. Iorga în Iași. Dar ghinionul îi scoate iar în cale pe domnul... Tărăbușă care vroia să escalazeze, Duminică, statuia lui Cuza.

ECOURI

Cooperative de studenți—În Danemarca studenții, după pilda colegilor din America, au fondat o Cooperativă, pentru cumpărarea în comun a cărților și mijloacelor de trai. Cu toată protestarea micilor comercianți care se văd lipsiți de o bună parte din clientelă, mișcarea studenților nu șovăește. Se pune întrebarea dacă un astfel de exemplu nu ar putea fi imitat și de studenții români, cari au de

îndurat o serie întreagă de mizerii, mai ales în urma scumpirii vieții.

Uniforma cenușie.—Introdusă cu att favor, abia acum vre-o trei ani, de către armata germană, pare că nu mai are sorți de trai. În adevăr, din toate părțile se ridică plîngerii în contra ei, motivate, unele de experiența marilor manevre din 1912 și 1913, altele de experiența războiului balcanic.

I se aduce învinuirea lipsei de tărie și marea vizibilitate cînd se află în lumină. Astfel, se duce o mare campanie pentru ca armata să-și reia vechea uniformă cenușie închisă.

Din suferințele unei portărițe.— E vorba de portărița de la casa d-lui M. Ribot. Cînd președintele republicii franceze a oferit d-lui Ribot formarea cabinetului, portărița acestuia din urmă primia vizitele multor fotografi și reporteri de ziare.

Dealfel, portărița era obișnuită cu astfel de vizite, încă de cînd fusese în serviciu la celebra doamnă Șteinhil.

Dar d. Ribot a refuzat onoarea ce i se oferise și s'armana portărița se vede iarăși părăsită.

Deputat necinstit, ziarist șantagist

D. I. Protopopescu-Pake, deputat și directorul ziarului Dreptatea, a fost executat în plină Cameră, de vre-o trei zile încoace, într'un chip, care, pe lingă că ie perfect legitimat, însemnează și o adevărată operă de dreptate.

Acest d. I. Protopopescu-Pake constituie un perfect simbol. El încarnează, în mod desăvîrșit, arivismul dus pînă la ticăloșie, amorali-tatea dusă pînă la perversitate, o-braznicia dusă pînă la inconștiență.

Ionel Protopopescu, în cîțiva ani de cînd face politică, s'a dovedit un necinstit; în cîteva luni, de cînd face gazetărie, s'a dovedit un șantagist ordinar.

Demnitățile politice au fost pentru el un mijloc de satisfacere a tuturor poftelor nesățioase. Directoratul ziarului Dreptatea a însemnat șantagiarea lumii cinstite, în tovarășia unor descalificați.

Evident. Cînd acesta ț-i-i capitalul moral și dacă ai cît de cît conștiința propriei tale ticăloșii, nu aerul de cenzor te prinde. Numai un grad de inconștiență perversă poate face ca un Ionel Protopopescu-Pake să îndrăznească să mai critice pe alții. Or, poate, el își închipuie că țara aceasta ie în totalitate ei putredă, așa cum ie sufletul lui, și că criteriul moral nu mai are ființă.

A îndrăznit, prin ziar—in mod anonim sau semnînd, a îndrăznit să birfească, a avut tristul curaj să calomnieze și să injure, el sau tovarășii lui, de o teapă cu dînsul.

A îndrăznit—și îndrăzneala nu i-a fost pedepsită. A fost nesocotit—și bine s'a făcut. Nu ceri scoateală alcooliceului inconștient, care te injură pe stradă—și nu chemi la răspundere pe un om, care a fost de șapte ori palmuit și care este menit să rămîie de apururea o caracteristică a ticăloșiei omenești.

Nu tot astfel s'au petrecut lucrurile, cînd a avut o atitudine semeață în Cameră. Aci nu mai era vorba de om, ci de locul ce-l ocupă. Aci nesocotirea ar fi fost condamnabilă, fiindcă morala publică nu poate admite acte ca ale lui Ionel Protopopescu-Pake, fără ca individul să nu-și primească pedeapsa.

Și astfel parlamentarii conservatori-democrați, cari au știut să dea de atîtea ori dovadă de răbdare îngerească, cari, în împrejurări neuitate, au dovedit înfrimare sufletească și o cumîntenie politică, necunoscută la celelalte partide, acești parlamentari n'au mai răbdat.

De atunci curg șiroaie dovezile despre ticăloșia acestui tip al vieții noastre politice—curg cu găleata dovezile despre necinstea acestui improvizat și repugnabil ziarist. Acuzările, în special, cu chestia șantagiului și a furtului de inele, acu-zările în chestia consumului de fonduri secrete—au fost, sunt și rămîn zdrobitoare pentru acest om, care ie pentru prima și sperăm ultima oră în parlament, care de curînd a pătruns în presă, și, sperăm, nici aci nu va dăinui multă vreme.

Conservatorii-democrați din parlament au făcut o adevărată operă de asanare și au dat o justă satisfacție moralei publice, zilnic ultragiată de nedemnul deputat de Ilfov. Au bine meritat, procedînd astfel.

Se pare că execuția n'a fost pe placul d-lui Vintilă Brătianu—căci d-sa a crezut de cuvință dăunazi, să intervie în discuție.

D. Vintilă Brătianu n'a câștigat din această atitudine—cu att mai mult cu cît, fiind în discuție o chestie de moralitate publică, n'avea calitatea și autoritatea să intervie.

OAMENI ȘI LUCRURI

Durerea cea mare

Nu poate cineva ceti, nici receti opera poetică a Carmen Sylvei fără a fi reținut asupra unui moment care deosebite tragic și care s'a întipărit carecum în toată producția ei lirică, dominînd-o și umbrînd-o cu accentele ei pătrunzătoare.

E momentul durerii în care Poeta, lovită în simțirea și în dînșia ei de mamă—după cea mai mare bucurie a vieții—cunoaște cea mai vie amărăciune a ei și nu mai poate uita.

În toate limbile europene s'a cetit și s'a admirat grația și vigoarea cu care Carmen Sylva a salutat clipa de fericire, —acel mic mărgăritar poetic care începe cu strofa:

Cuvînt mai sfînt, mai dulce nu-i în dragul grai al omului
Ca: Mamă!
Attî de-adînc și-attî de blind,
Nemăiestrit și plin de gînd
Ca: Mamă!

E clipa în care se deschid toate orizzonturile speranțelor și elanurilor; clipa în care Regina se simte impresurată de fete și feciori, cum așa de frumo-șia lutr'un alt poem:

De-ar fi să-mi fie parte pe lume de-un fecior
Leași vrea crescut și chipos ca bradul munților.
Nu fuig de corb, nici aur buclatu-i păr—ci drag
Ca licărul toamnăi al frunzelor de fag
Sub fruntea larg bolțită, ca bolta zîlii în zor,
Doi ochi frumoși ca soarii în veci luminători.

Clipa însă—se știe cum și în ce jalnice împrejurări a fost efemeră, amăgitoare, urmată de un dezastru imprevizabil, imens, fără seamăn și fără mîngîiere.

Na după mulți ani, poeta scria în dorul ingerașului:

Mi l'au dus în cîmîntul
Trist și mut —
Doamne, nu mă plîng, căci astfel
Tu ai vrut!

Nu s'a plîns de soartă. Dar a plîns lacrimi nenunțate și nu s'a mai consolât nici-odată. Nici o rază nouă n'a mai străbătut cîntărele ei:

Ce grea e, Pămînte, urgia
Ostîndei ce porți,
Ca singur să-ți culci în mormînte
Copiii tăi morți!

Lovită în inemă, adînc, iremediabil, poeta a gemut în mii de strofe, avînd poate drept leit-motiv aceeași unică, su-premă dîre:

Cuibul mi-e pusîtu, iar crîngul zace mut pe-
tru veșie.
Primăvara vine, trece, iute, parcă n'ar fi fost.
Eu, ca pasărea rînită, cînt, stîngeră în colivie
Fericirea mea pierdută și viața-mi fără rost.

Fără rost... Cuvîntul s'a arătat prea de-parte de realitate. Opera socială, operă de artă și de binefacere—a Reginei-Poete s'a desfășurat, nestîrbită, abundentă, vastă și neîntreruptă, pe toate tărîmurile. Fost-a oare numai o încercare de a uita durerea cea mare? Se poate. A fost însă attî de folositoare celor mulți, celor mici, celor născuți ca să suferă...

Rodion

ERATA.—În articolul de ieri „Iubuleul Carmen Sylvei” s'a tipărit, într'un vers: „Și nu-i Steaua greu pe frunte”, în loc de „Și mi-i stema grea pe frunte”.

Debuturi grele ale oamenilor celebri

II

Rollin Charles (1661—1741). După ce a isprăvit cursul primar, a trebuit să lucreze cu tatăl său, un sărac tociar parizian, contra vieșiei lui, care dorea să se instruiască mai ales în Istorie. La 15 ani benedictin, vînzînd în băiat că are mari dispozițiuni să fie primit ca bursier la Colegiul din Plessis. La 22 ani înlocui pe profesorul lui; în 1688, la 27 ani era profesor la Colegiul Franței, iar pînă mai tîrziu rectorul Universității din Paris. Academia de Inscrupțiuni îl alege membru la 40 ani (1761). Rollin a publicat un mare număr de cărți de istorie și un *Traité des Etudes*, în 4 volume mari. Devoțamentul ce l'a arătat țiereșii cu care, a făcut să i se zică „bunul Rollin”.

Rude François (1784—1855). Băiatul unui poleitor, a urmat meseria tatălui lui pînă la 16 ani și a crezut că va ține mai bine făcîndu-se lucrător într'o uzină cari fabrica culori pentru pictură. Prin excelențele lui dispoziții la desemn și modelaj, a fost admis, în puțin timp, la școala de Belle-Arte din Dijon, apoi în 1807 a fost luat în atelierul lui Cartelier din Paris.

În 1812, Rude obține marele premiu pentru Roma ca să urmeze sculptura. Ani de sărăcie a dus din cauza evenimentelor politice și un exil voluntar în Belgia, de unde sculptorul se reîntoarce în Franța unde produce opere geniale, din care cităm *Pescarul Napolitan*, *Plăcarea Voluntarilor* (care ornează partea de sus al Arcului de Triumf), etc.

Sardou Victorian (1831—1908). Părinții lui au voit să-l facă medic. El a refuzat; ia tăiat mijloacele de trai, și aproape 12 ani, Sardou a făcut cunoștință cu mizeria și cu nesuccesul. Apoi gloria și norocul a început să-i surdă și ilustrul autor a pieselor: *Nos bons Villag-eois*, *Ganache*, *la Famille Benoitin*, *Théodora*, *Phédora*, *Tosca*, *Madam Sans Gêne*, *Rabagas*, *Nos Intimes*, etc., a făcut ca

MAGAZINUL DE DESFACERE A PRODUSELOR FERMEI SI VIILOR A. A. BADAREU

IASI.—Strada I. C. Brătianu 185 Telefon. Serviciu la domiciliu. Aduce la cunoștința Onor Publicului că a pus în vânzare toate produsele alimentare zilnic proaspete precum: Unt pentru masă și pentru gătit, smântână centrifugată, diferite brânzături de oi, producție de toamnă în burduși și în putini; cascaval de pențele, cascaval grecesc, brânză de Brăila, lapte dulce și ouă zilnic proaspete. Depozit permanent de sweitzer, roqnefort, gervais. — Jambon salam sibi, ghindom, mezeluri asortate, miere de mai etc. Toate produsele se vînd sub prețul pieței.

De asemenea vinurile naturale albe și negre se vînd cu litru și în sticle înfundate începînd de la 80 bani litrul, precum și deliciosul vin spumos. Serviciul ireproșabil la 1877 să fie ales de Academia Franceză, în local poetului Joseph Antran. Sedaine Michel (1719—1797). Fiu al unui arhitect ruinat în antreprize nenorocite și muri subit de necaz. Michel Sedaine la 14 ani a trebuit să întreție pe urma lui și doi frați mai mici. S'a făcut tăietor în piatră și a exercitat această grea meserie pînă la 40 de ani, tîind ziua piatră, iar noaptea scriind. El a fost creatorul operelor comice, gen necunoscut pînă la el în Franța; la 66 ani i s'a deschis ușa Academiei Franceze. Vauquelin Nicolas (1763—1829). Născut la St. André d'Hébertot (calvados) fiu de țaran foarte sărac, pînă la 14 ani a fost ucenic la o drogueria din Rouen. Parisul îl ispășea și a plecat. Mizeria l'a dus la spitalul Hitel-Dieu, unde a stat mult timp.

Un farmacist la care se aciuase ca băiat la orl-ce, a început a se interesa de el și l'a prezentat chimistului Fourcroy căruia li devine secretar, apoi prieten, apoi tovarăș. A învățat chimia în mai multe scoale înalte la Facultatea de științi și la Colegiul Franței. Vauquelin, este unul, dintre fondatorii Chimiei moderne; a fost directorul Școlii de Farmacie, membrul al Institutului Academic de Științi și deputat de Calvados.

Velpeau Maurice (1795—1867). De tînră ajută la muncă pe tatăl lui, care era potcovar la Briche (Indra-et-Loire). Citirea citor-va cărți de medicină îl pasiona; își procura cărțile cu banii cari și-i cîștiga vînzînd duminicile castane prăjite. Un om de inimă îl luă la Tours ca să-și continue Studiile; apoi d-rul Bratoneau l'a trimis la Paris, unde era cît pe ce să moară de foame. Eșit doctor în 1823, celebrul chirurg fu numit profesor în 1835; iar membru al Academiei de medicină și Academiei de științi în anul 1842.

Venillot Louis (1813—1883). Familia lui care locuia în Boyues (Loiret), era foarte săracă. N'a urmat de cît școala primară și a trebuit ca să poată trăi să facă diferite meserii, continuînd studiile el singur. A debutat de tînr în gazetărie și curînd și-a făcut un nume, grație picșătoarelor polemici în favoarea catolicismului. A avut multe mulțămiri cu guvernului lui Napoleon al III.

Pirău A apărut: Reforma electorală și agrară de Paul Bujor, Profesor la Universitatea din Iași.

Și cine le ia această puțință de demnitate, de cinste, de cît statul care i-a creat, pentru că în cele din urmă lășind-o în mizerie să-i lase a-și găsi existența lor materială în orice alte mijloace, în afară de salariile lor. Această stare de lucruri nu mai poate dăinui fiind în joc interesul public, care suferă de toate acestea.

Să căntăm a feri, cît mai este timpul, pe micii funcționari ai statului de nevoia ciupei, moravuri dacă erau scuzate la timpul lor și imortalizate de nemuritorul Carageale, astăzi dacă le-ar reînvia ar fi dăunător prestigiului nostru ca stat civilizat, toleranț funcționarii mituiți. Excedentele bugetare sînt mari și frumoase iar finanțele statului bune.

Nu trebuie de cît bunăvoință guvernului pentru a îmbunătăți soarta acestor slujitori ai statului. După ce mai desvoltă și celelalte îmbunătățiri ca: norma de avansare, garanții de stabilitate, înmulțirea personalului, termină rugînd pe ministrul de justiție, în care acești funcționari și-au pus toate speranțele lor, să le aibă în vedere la alcătuirea bugetului pe exercițiul anului viitor în care scop să alcătuiască proiectele necesare. (Aplauze prelungite).

INFORMAȚII

În numărul nostru de miine vom publica textul discursului d-lui A. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, drept răspuns la interpellarea în chestia tunelului de la Isvor.

Senatul universitar a fost convocat pentru astăzi seară, spre a se pronunța asupra amestecului studenților în turburările de Duminică.

Ieri seară au fost invitați la rectoratul universității, un grup de 11 studenți, cunoscuți naționalisti.

D. Gheorghiu, student al facultății de medicină din Iași, a fost decorat cu medalia „Bărbăție și Credință” cl. I-a. Aceasta, după însăși cererea A. S. R. Prințesa Maria, ca recompensă pentru devotamentul de care a dat dovadă în ambulanța de la Orhania.

Marele ziar vienez „Neue Freie Presse” consacră două lungi articole — două pagini complete — vieții și activității literare a Reginei Elisabeta a României.

M. S. Regele a acordat I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, Crucea „Meritul Sanitar” cl. I-a.

Ni se scrie din Botoșani că A. S. R. Prințesa Maria, va sosi acolo în ziua de 19 Decembrie, pentru a împărți ajutoare familiilor celor căzuți pe timpul mobilizării în campania din Bulgaria.

Casa școlilor a cerut revizorului școlar să-i înalțeze un tablou de terenurile ce le posedă fie care școală rurală.

Asociația Generală a Presei a editat cărți postale cu un cuprins alegoric, în amintirea disparutului Aurel Vlaicu. Prețul unui exemplar este de 10 bani. Ministrul instrucției publice a intervenit la revizorul școlar recomandîndu-i să lucreze cît mai mult la răspîndirea acestor cărți postale.

A apărut „La Revue roumaine” anul II, No. 6, cu un bogat sumar.

Personalul serviciului sanitar a făcut ieri o rație în raionul circ. V, unde s'au declarat mai multe cazuri de scarlatină.

Unirea educatoarelor romîne, pentru activitatea ei la mahala, are mare nevoie de bani și anume i-ar trebui pentru acest an 2000 de lei a căror întrebuintare s'ar face ast-fel.

O mie, societatea vrea să o împartă în capitaturi mici, de 100 lei, pe care să le deie cu imprumut, fără dobîndă, la oameni nevoși, cari apoi să restituie banii în rate periodice, cît de mici. Cu puținele mijloace de care a dispus societatea în cursul anului ce trece, a făcut experiența aceasta și a constatat că lucrul e foarte folositor și că în același timp se găsesc oameni onestți și printre cei mai săraci. On om căruia societatea i-a imprumutat în două rînduri, suma totală de 135 lei, a plătit regulat în fiecare Duminică dimineață cîte 5 lei, pe care el cu religiozitate i-a adus totdeauna, așa că azi mai are de plătit numai 20 lei. În alte cazuri, Societatea primește achitarea în rate și mai mici, numai să vadă înțrîit în om sentimentul răspunderii și al cinstei.

Pentru a aduna acești bani — pe care societatea nu are dreptul să-i cheltuească din cotizării și abonamente — „U. E. R.” recurge în această săptămînă la trei mijloace. 1) O mică loterie, care se trage Joi 19 Decembrie orele 4.30 la școala „Oltea Doamna”, unde sunt rogute să asiste toate persoanele care au cumpărat biletele. Aceste bilete au fost vindute de comite-

tul mijloacelor, iar folosul total va fi de 250 lei.

2) O reprezentație de cinematograf, Joi sara, 19 Decembrie, în sala Sidoli, unde publicul care frecventează cinematograful e rugat să nu lese nici un loc neocupat.

3) În fine Duminică 22 Decembrie o-rele 4 din zi va avea loc în Aula Universității o interesantă Auditiune în limba franceză, întovărășită de muzică, din frumoasa poemă Mirelle de F. Mistral și la care societatea speră că lumea cultă va grăbi să-și deie întâlnire.

Pentru ambele reprezentații biletele se găsesc la școala „Oltea Doamna”, str. Muzelor și Cogălniceanu și se pot capata oriund și direct și prin ori-care din membrele societății. Pentru cinematograf, prețurile obișnuite. Pentru auditiune 2 lei jos, 50 b. sus în galerie.

Revizorul școlar a făcut cunoscut cercurilor culturale ale învățătorilor că se suspendă pînă după sărbători, conferințele acestor cercuri.

Administrația comunală a hotărît de a convoca o ședință extraordinară a consiliului comunal, în care să se discute propunerea de a se acorda funcționarilor comunali, în vederea serbărilor, o gratificație echivalentă cu leafa de o lună a fie cărui funcționar.

De azi a început recensementul măsurilor și greutăților, în conformitate cu dispoziția ministerului.

Primum următoarele: Domnule Rector, Domnule Decan, Domnule Profesor,

Subsemnatul studenți și audienți ai secțiunii agricole supunem la cunoștința dv. următoarele doleanțe:

Împingi de dragoste de meserie a neamului, studenți, avocați, militari, profesori, fi de mari proprietari etc., ne-am lasat cu mult drag e urmărilor cursurile acestei secțiuni, de care ea corespunde unui îndoit scop și anume: scop științific, prin aceia că aci în universitate se vor studia problemele agricole ale țării noastre și implicit scopul practic căci: posedînd cunoștințele agricole științifice clod ne vom duce să cultivăm pămînturile și moșiile noastre vom ști să le aplicăm după împrejurări, aruncînd astfel regalele vechi care singure conduc astăzi agricultura țării noastre.

Cu mult dezinteresul concurs al unor domni profesori și chiar cu jefia de sine a altora, s'a putut pune bazele acestei secțiuni și s'a început cursurile pe care cu multă asiduitate le urmăim. Nu tot așa însă este cu partea practică aplicativă a cunoștințelor teoretice.

Ne avînd de cît un cîmp de experiențe fără locuințe, laboratorii, grajduri, mașini, vite, etc. etc, adică incomplet nu numai ca un cîmp de experiențe universitare, dar incomplet chiar pentru exploatarea comună, în aceste condițiuni cu toată buna voință ce ne-o dăm la partea teoretică a studiilor agricole ne vedem puși în imposibilitatea de a nu vedea traduse în fapt aceste cunoștințe și astfel cu toată rîvna, rămînem incomplecți în studiile noastre.

Cum statul cheltuiește milioane pentru agricultură, cu o jefită mult mai mică ar face ca cunoștințele agricole teoretice cîștigate aci la secția agricolă să fie pectificate prin o practică de un antr'un cîmp de experiențe model, fiind astfel la înălțimea studiilor universitare.

În America se cheltuiesc milioane ca asemenea institute și rezultatele sunt foarte

vorbitoare, iar statele americane nu numai că nu regretă aceste sume, ba did contra înfînțează mereu asemenea noi institute.

Vă rugăm deci că cu binevoitorul dv. concurs să ne susțineți înaintea onor senatului universitar și a onor ministerului de culte pentru acordarea de mijloace necesare înfăptuirii unui cîmp de experiențe după cerințele studenților agricoli.

I. Niculescu, Turculeț, Toma Ricote, C. Vintilescu, Anastasiu Emil, Beldiman, Neculai Stolan, Dumitru Tănăsescu, Gh. Samson, Aurel Irimescu, Gh. Bontea, Ion Răileanu, Gh. Pavlov, Eugen Tăutu, P. N. Ionescu, Moldă Victor, Ioan M. Leon, Const. Manu, M. Hristea, V. Gh. Galin C. Ștefan, Sp. Irimescu, C. Borteanu, H. Zarljopol, Constantinescu, C. Oescu, Carp, Cr. Călin, Manu, I. V. Ionescu, C. Botez. Sp. Tapi, Ch. Mihalescu, Gh. Alexu, Emil Gheorghiu, Radu Dimitrescu, Ionel Gall, și alții.

Teatru-Cinema Pathé-Frères Sidoli. —Astăzi seară simpaticele artiști Florea Mateescu, apare pentru ultima oară înaintea publicului iașan care l'a încurajat atît de mult. De sigur că și în astăzi seară îl așteaptă o sală plină.

Artistul Mateescu e un capletist desăvîrșit plin de humor și numai apariția lui pe scenă aduce veselie în public.

El răpește auditorul cu sublimele lui cuplete și publicul nostru cunoscător în ale teatrului îl răspîndește cu furtive aplauze și rechemări cari nu mai conținesc.

Diracțiunea teatrului Sidoli a făcut o alegere minupată prin aducerea acestui artist care de sigur nu ne șparăsește acum pentru totdeauna, căci sperăm să-l avem în curînd în mijlocul nostru și de data aceasta pentru mai mult timp.

Au fost admisi ca bursieri a facultății de litere și filosofie, studenții Alexandrescu Gheorghe, d-ra Clementa Grecea, Victor Iamandi, Ștefanescu Margareta și V. I. Bucevachi — cu cîte 50 lei lunar.

La Științi: Bolohan Clemește, Focșa Emilia, Alexa Gheorghe, Florescu Alexandru, Toporascu Ernest, Ghimuz Alexandru Dimitriu Grigore și Isidor Margulies.

Medicina: Ioan Bissan, Galip Ioan, Plăcintianu Gh., Stroescu V., Emma Filipescu, Căton Gh., Florescu, Vasiliu C. Gh., Filipceanu Alex., Vasiliu Natalia.

Dreptul: Leon M. Ioan, Antonie Anton, Carp Gh. Alex., Cihan Eugen, Ionaș Victor, Popovici Constantin.

În str. Morilor s'a sinucis ieri trăgîndu-și un foc de revolver în inima, sergentul de oraș Neculai Chiriac din Bir-lad.

Numitul venise în Iași de cîteva zile pentru a-și căuta de sănătate și într'un moment de desperare și-a pus capăt zilelor.

Din ordinul parchetului cadavrul a fost transportat la morga spitalului sft. Spiridon.

Din oraș a dispărut de msi multe zile bărbierul N. Iliescu, din str. Anastase Pann.

Numitul a lăsat în urmă datori pe piață care întrec suma de 5000 lei.

Senatul universitar a acordat anula universității, societății U. E. R. pentru ziua de 22 Decembrie pentru conferință literară muzicală.

D. dr. Brumă a fost numit preparator suplinitor la laboratorul de anatomie patologică în local d-rului Nimereanu, transferat la clinica medicală.

Interpelarea d-lui Lascar Antoniu

— În chestia funcționarilor judecătorești —

Amicul nostru d. Lascar Antoniu, senator, a desvoltat ieri interpellarea d-sale cu privire la soarta funcționarilor judecătorești. De fapt însă, d-sa a îmbrățișat cu căldură situația precară a tuturor funcționarilor publici.

Redăm în cele ce urmează, un scurt rezumat al discursului amicului nostru:

D. Lascar Antoniu. —Acțiunea cuminte și demnă pe care funcționarii judecătorești, au avut-o în congresul din Capitală, în scopul ușurării vieții lor, departe de a fi dezaprobată de cineva, din potrivă trebuie privită cu simpatie.

Prin această reunire a forțelor lor, vor putea, ca prin ei însuși, să ajungă la asigurarea mijloacelor de trai, norma pentru avansări și garanții de stabilitate, ceea ce trebuie a fi, de azi înainte, tendința ori cărui guvern.

Cuceririle serioase în domeniul social, mai ales acelea care privesc o anume clasă de oameni neprivilegiați, nu se pot face fără ca cei interesați să nu se agite și nu se miște.

Franța ne dă destule exemple în această privință. Ne reamintim cu toți că nu de mult, Federațiunea asociațiilor profesionale a convocat într'un singur congres la Paris pe toți funcționarii Republicii în vedere de a hotărî tot asupra insuficienței salariilor lor.

E firească această mișcare atît la noi cît și în alte state.

Împrejurările, cunoscute de altfel claselor dirigitoare, schimbînd condițiile traiului, urmează neapărat să se schimbe și starea materială a funcționarilor.

Nu e pentru prima dată cînd iau apărarea funcționarilor. La 1906 în ședința Camerei de la 28 Ianuarie am ridicat glasul meu în parlamentul țării pentru funcționarii C. F. R. Iar la 1908 am dus o campanie prin presă în favoarea chiar a funcționarilor judecătorești.

Profundînd de ocazie vă vorbesc de funcționarii din justiție, am să fac o mică digresiune, afirmîndu-vă că e bine să vorbim în parlament cît de des de justiție, de magistrați, de auxiliarii acestora, micii funcționari judecătorești. Căci la drept vorbind din cauza preponderanței politice de partid, care preocupă atît de mult atențiunea oamenilor noștri de stat justiție, adică atît majoritatea cît și ceilalți funcționari, nîmii colaboratori ai lor, au fost neglijați unii mai puțin, alții mai mult.

Și aceasta e un mare rău, fiind-că de la felul cum se recrutează și se întretine personalul întreg judiciar, atîrnă liniștea și bunul mers al întregului organism social.

Ce independență și ce fel de dragoste profesională poate avea un supleant de tribunal cu 300 lei lunar, leafă bugetară, pe cînd acelaș magistrat acum 24 de ani avea ca salariu lunar 450 lei? Nu-i așa că nedreptatea este evidentă? Dar nu înțeleg ce rațiune determină ca din toate bugetele statului acela al ministerului de justiție să fie cel mai săracăcios și anume de 11 milioane numai, față de alte care se cifrează între 100 și 200 milioane.

Disproporție curioasă, nejustificată și dăunătoare.

Este adevărat că la 1905, sub ministrul d-lui A. A. Badareu, cît și guvernarea conservatoare de acum, sub d. ministru M. Cantacuzino, s'au făcut oare cari îmbunătățiri, cu privire la situațiunea magistraților, îmbunătățiri mici, dar în definitiv un bun început față de dificultățile bugetare prin care au trebuit să treacă. În schimb însă, de aproape 30 ani nu s'a făcut nimic în interesul celor mici și nevoiași, în interesul funcționarilor din toate grelele instanțelor judecătorești de toate gradele.

Și nu trebuie ca să pierdem din vedere că și acești funcționari au un rol destul de însemnat în justiție, complexul d-opera magistraților în distribuirea dreptății.

După un tablou comparativ, 1880—1913, arată cum nu numai nu s'au menținut timp de 24 ani salariile lor dar dovedesc că în cursul acestor ani sunt o poce unde au fost ridicate foarte puțin pentru a ajunge în cele din urmă la 1913 să le vadă scăzute aproape la aceiași sumă lunară care erau la 1880.

Făcînd în același timp socoteala cît rămîne net unui grefier de tribunal din leafa cu care e trecut în buget, după scăderile dărilor, reținerilor și procentele care trebuie să plătească la garanția de 6000 lei, pe care natura slujbei lui i-o cere după lege, ca să o consenmeze, a-jungem la rezultatul că acest funcționar judecătorec primește în mînă 189 lei.

Ce poate face un grefier de tribunal tîrat, înșurat, avînd copii și trebuînd să-și cultive cunoștințele juridice atît în vederea aspirațiilor lui cît și pentru a corespunde sarcinii grele pe care o are cu modesta sumă de 189 lei lunar?

Am luat un singur exemplu și din aceasta cred că se poate deduce întreaga situațiune materială, a tuturor celorlalți funcționari judecătorești.

Și pentru acești funcționari, cu o răspundere atît de mare în cercul atribuțiilor lor, în care munca nu cunoaște odihnă iar viața exploatată în mod așa de neomenos, statul n'a găsit cu cale timp de aproape 30 ani, ca să le facă dreptate, să le dea cel puțin posibilitatea unui traiu mai demn și mai potrivit ca rolul lor.

În schimb însă s'au mărit lefuriile funcționarilor celor mari, de altă categorie, iar pe aceștia, de care vorbesc considerîndu-i de mică importanță, i-au lăsat în părăsire.

Dar mă întreb e dreptă procedarea aceasta de a crea două feluri de funcționari: privilegiați și neprivilegiați?

E dreptate această preferință ca pentru unii funcționari să fie un privilegiu, pentru alții o complexă mizerie, în care munca să nu cunoască margini, iar viața să le fie o povară, pe care să nu o poată duce la capăt cu cinste?

Căci iată în ce termini se exprimă un astfel de funcționar, la congresul din Capitală, din zilele trecute. „Se face cu noi o nedreptate, n'avem cu ce trăi, ni se ia puțină de a fi oameni demni, cinstiți”.

Vă dați seama de greutatea acestor protestări? Funcționarii judecătorești protestînd că li se ia puțină de a fi oameni demni, cinstiți, astfel după cum ar dori și ei să fie!

Sanatorul Dr. Tzaicu IAȘI, str. ZMEU No. 3. Chirurgie. Complet și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții. Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de Mecanoterapie. Se aplică aparate ghip-sate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiunile, artritile, ankilozele etc. etc. Faceri. Sală specială. Moașă diplomată în permanentă. Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențele pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie. Boli nervoase. Electroterapie, curenți electrice, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. Hidroterapie. Se tratează sifilisul prin noile metode de injecții Ehrlich (606) sau mercur după indicații. Se execută toate regimurile. Se fac analize de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiuine convalescenți și infirmi. Directorul și internul locuiesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Preturile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultații între 1—3 p. m. Prospește la cerere. Telef. 52.

De la cereul învățătorilor. — Duminică 15 Decembrie a avut loc în Buhalnița com. Ceplenița, conferința cercului cultural învățătoresc.

Încă de dimineață s'au adunat la biserică satul și un număr destul de mare de credincioși ca în todeauna. Pe la orele 9 jum încep așa face intrarea și învățătorii de prin împrejurimi, care au socotit de a lor datorie creștinească a lua parte la serviciul divin, serviciul executat cu mult sentiment de preotul Gh. C. Bosie, care ca întotdeauna a ținut și acum o frumoasă și instructivă predică, care făcând multă impresie asupra ascultătorilor. În tot timpul serviciu ui corul bisericii a dat răspunsurile convenite.

La orele 2 p. m., în sala școlii rurale locale, s'a ținut ședința publică, în fața a unui numeros public. Au fost de față d. administrator al plășei P. G. Văscu, d. primar Gh. Pălii, I. Ionescu, notar.

Ședința este deschisă de Sf. Sa preotul Gh. Bosie, care vorbește locuitorilor despre modul cum țaranul român ar putea să-și agonisească cele necesare traiului de pe bucăția lui de pământ, dacă ar cultiva toate soiurile de plante, ca orz, ovăz, grâu, sfeclă, trifoi, legumuri și altele pe lângă tradiționalul păpușoi, despre care spune că e de preferat prin partea locului poposuul cicanții, care trebuie sămănat în anumite condițiuni pe care le arată lămurit, dind și rețeta în potrivă tăciunelui. Mai vorbește și despre modul reparării bisericii.

Urmează apoi d. institutor Gh. Gaspar care prin cuvinte bine așezate și bine simțite vorbește cu dovezi despre cultura pomilor roditori.

D. P. Pesere, administratorul plășei, vorbește despre chestii economice ca vizuarea în comun, îndeamnă la negoț și la îndeplinirea tuturor lucrurilor bune și folositoare.

D. Ionescu notar, arată lămurit ce-i contractul și cum țaranii trebuie să facă un contract ca să nu fie căzuți în ispită.

D. învățător Stoica, vorbește despre modul de ferire de scarlatină și alte boli mofisitoare.

Orele fiind 5, ședința se încheie de d. președinte al Cercului, dăcînd fiecare cu sine o impresie foarte plăcută, în special țaranii care au avut multe de reținut.

Asistent

■ Prefectura de județ a fost înștiințată că locuitorul Dumitru Rîșceanu din comuna Movileni, fiind de strajă la gara Larga s'a adăpostit între niște saci cu cereale, care căzînd peste el l'au omorît. Nefiind bănuiașă asupra morții autoritățile au dat încuviințarea pentru înmormîntarea cadavrului.

■ Astă noapte rău făcători introducîndu-se în casa receptorului din plasa Turia, au încercat să fure o sumă de bani și mai multe registre ce erau într'un sertar. Fiind surprinși hoții au dispărut.

■ Din inițiativa economului N. Dărbogă și a corpului didactic din Tg.-Frumos, s'a înființat în acel oraș o cantină școlară, care va începe a funcționa după sărbătorii.

■ Pensionarul Neculau care se afla internat în spitalul Sf. Spiridon fiind bolnav, într'un acces de nervi s'a aruncat într'un butoi cu apă, unde a fost găsit de gardieni înecat.

■ Corpul a fost transportat la morga spitalului.

■ Numitul Oishe David din Botoșani venind în Iași, la Ilic Croitoru din str. Colonel Langa, s'a dus într'un grajd unde s'a strangulat.

■ Autoritățile fiind înștiințate, au dispus transportarea cadavrului la morgă pentru a-i se face autopsia.

■ Cauzele sinuciderii nu se cunosc.

■ D. dr. Dobrovici a obținut 2 luni concediu. D-ra va fi suplinit de d. dr. Thiron.

■ D-ra Eleonora Radu a fost numită preparatoare la institutul de anatomie în locul d-lui dr. V. Dimitriu demisionat.

■ Judicare. — Eri 16 Decembrie secția a II-a a Curții de Apel, a judecat următoarea speță:

■ Înaintea judecătorului sindic al tribunalului Fălciu s'a făcut de G. Ciocan o cerere în revendicarea unei părți din averea falitului I. D. Vasiliu.

■ Făcîndu-se contestație, tribunalul a admis în parte cererea de revendicare. În apel — în urma incidentului ridicat de d. G. T. Pallade, judecătorul sindic al Trib. Fălciu — Curtea, admitînd incidentul, a hotărît că nu e drept de apel la carte în contra hotărîrilor date de tribunal, conform art. 817 c. c., în materie de revendicare și de contestație la revendicare.

■ La concursul pentru medici de spitale mixte ținut la București, dintre foștii elevi ai Facultății de medicină din Iași, s'a prezentat numai domnul d-tor George Herfurt, care reușind cu strălucit succes, a fost viu felicitat de jurul examinătorilor.

■ Universitatea din Groningen (Olanda) a invitat universitatea noastră să participe la serbările jubileului ei de 300 ani de la înființare și care va fi sărbătorit în zilele de 29, 30 și 1 Ianie s. n. anul viitor.

r ieșan intrunit în a-

cest scop a delegat pe d-nii I. Peretz și D. Alexandrescu ca să reprezinte universitatea eșană.

■ De asemeni universitatea din „Provence“, Statele- Unite, a invitat universitatea ieșană la jubileul de 150 ani de la înființare și care va avea loc la 11 Octombrie anul viitor.

■ Senatul a hotărît să redacteze pe un pergament, o adresă de felicitare, care să fie trimisă rectoratului universității din Provence.

■ Direcția generală a vămilor a făcut cunoscut vămii din localitate că pînă la 1 Ianuarie 1914, s'a nu pretindă certificate de origină pentru mărfurile provenite din porturile Anvers și Rotterdam.

■ După această dată, orice marfă ce va veni din aceste porturi va trebui să fie însoțită de certificate de origină, spre a putea beneficia de tariful convențional.

■ Pînă acum s'au înscris a participa la congres peste 1600 notari din întreaga țară.

■ Astăzi comitetul inițiator al congresului va căuta să obțină sala teatrului național, pentru ținerea congresului.

■ Sub comisarii din localitate au alcătuit un memoriu pe care l'au înaintat ministerului de interne.

■ Prin acel memoriu subcomisarii cer a se introduce sistemul avansării după vechime, apoi să se prevadă în lege că poliștii care în timpul și cu ocazia serviciului a căpătat răni sau leziuni care îl fac impropriu serviciului, sau acei ce și pierd viața, să li se considere că fiind în un serviciu comandat și se li se garanteze lor sau urmașilor lor pensia în-treagă indiferent de anii ce au avut.

■ De asemenea mai cer reducerea anilor pentru a eși la pensie la 25 ani.

■ O serie de 22 de elevi ai școlii de adulți, ce funcționează pe lângă școala primară Vasile Alexandri, sub direcțiunea institutorului Cezar I. Tălzăuanu, care au isprăvit materia cerută de regulamentele școlare, pentru cursul primar, au adresat cereri pentru a trece examenele de absolvire în cursul lunii Ianuarie.

■ Ministerul de instrucție a decis ca acele examene să fie ținute începînd de la 4 Ianuarie.

■ Cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, reprezintă pe miraculosul său ecran astă-seară Marți 17 Decembrie: „CARMEN“, conștiințioasă adaptare după opera homonimă.

■ Noul program cinematografic de astă-seară cuprinde între altele:

■ Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegramele însuflețite din lumea întregă.

■ Soția tatei, comedie pariziană în două părți. Rolul principal e interpretat de simpaticul, originalul și neimitabilul humorist parizian, Prince.

■ Ultimul debut al artistului F. Mateescu, în creațiunile sale proprii și neimitabile.

■ Simpaticul cupletist romîn obține succese extraordinare în toată țara. La București și în orașele mai mari din țară, face serii lungi din reprezentațiile sale și repertoriul d-lui Florea Mateescu este unul din cele mai bogate.

■ Programul cinematografului nu va fi scurtat, ci va cuprinde ca de obicei 4 părți.

■ Noul program viitor se reprezintă mine Mercuri: Falsificatorii sau misterele subteranilor, desfășurare fără seamăn, interpretare datorită artiștilor dramaticei ai scenelor străine (3 părți)—Tindal la țară, scene foarte humoristice etc.

■ Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfășurarea pieselor.

S. MAGDER

AVOCAT
Strada Capitan Păun No. 8

Renumitul magazin

CABARET
s'a mutat sub Hotel Continenta, Piața Cuza-Vodă.

Goldstein Matelii

— Moașă premiată —
— Stradela Armeană No. 6 —

Becuri electrice „OSRAM“

Au sosit becuri electrice „OSRAM“ la „România Muzicală“ — Iași, Lăpușneanu 24.

Prețul a: LEI 1.75.
Expeditiile în provincie.

Becurile „OSRAM“ dau cea mai bună lumină. Economia cea mai desăvîrșită. Observați bine adresa.

Dr. Suzana GROSU

Asistentă la clinica obstetrică și BOLI DE FEMEII — FACERII
— Iași. — Strada Anastasie Pana No. 43 —

Absolvent de liceu

se caută pentru a prepara un elev de curs secundar.
Informații la Tipografia H. Goldner.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opinieii“

Serviciul Telegrafic

Atrocitățile greco-sirbești

— Un document oficial —

Sofia. — Guvernul pregătește o broșură voluminoasă în care să se arate toate actele de sălbătăcie ce ar fi fost comise, în potrivă populației bulgare din Macedonia, de către Greci și Sirbi.

Broșura va fi însoțită de reproduceri fotografice și va fi împărțită Paterilor.

O dezmințire

— Bulgarilor li-e rușine a fi acuzați de împliniri asemănătoare celor petrecute la Iași —

Sofia. — Agenția Bulgară desminte știrea ziarului „Le Temps“ despre o încăierare la meeting socialist, care ar fi fost urmată de grave desordine, din cauza nepuținței poliției de a restabili liniștea și a refuzului trupelor de a interveni.

O astfel de știre nici n'a putut fi expeditată din Sofia sau alt oraș bulgar.

GREVA

Lemberg. — Din cauza grevei tipografilor, ziarele nu pot apărea.

Cinci ziare poloneze au fost nevoite să scoată o ediție comună.

Austro-Ungaria și aniversarea Reginei României

— Atitudinea presei ungare. — Telegramele primarului Vienei —

Buda-Pesta. — Pester Loyd scrie — cu prilejul aniversării M. S. Reginei României: — „În toată lumea se serbează astăzi o regină, cu care se mîndrește țara ei, poporul ei și întreaga omenire cultă, o regină care de 44 ani domnește alături de soțul ei înțelept.“

Stătem, desigur, interpreții întregii națiuni Ungare adresat, cu prilejul aniversării de 70 ani, urzările noastre pornite din toată inima, nobiliei suverane a statului vecin și amic.“

Viena. — Primarul Vienei, d. Weiskirchner, a adresat o telegramă de felicitare M. S. Reginei, cu prilejul aniversării de 70 ani de la naștere.

Principesa Maria la Viena

Viena. — Principesa Maria a României a sosit aici. Mîine va pleca spre Sigma-tingeu.

Serviciul Telefonic

Ciocnirea de trenuri din Fetești

București. — Azi dimineață, la orele 8, un tren de petrol s'a ciocnit cu o mașină de manevră, în gara Fetești.

Petrolul explodînd a incendiat mai multe vagoane și mașina de manevră.

Pînă acum s'au scos de sub dărâmături 4 morți și mai mulți răniți.

Se crede că numărul răniților e mult mai mare.

Au plecat la fața locului, d-nii A. Dragu, subdirector al căilor ferate și d-nii ingineri Cantemir și Teșanu, — precum și d-nii dri Cristopol și Rosenthal.

Lucrările de salvare continuă încă.

Memoriul funcționarilor Căilor ferate

București. — Funcționarii căilor ferate intrunși ieri, au hotărît înaintarea unui memoriu, prin care cer, ca față cu muncă excepțională depusă în timpul mobilizării să li se acorde drept gratificație salariul dublu pe luna curentă.

Adăugăm că o identică măsură a fost luată pentru funcționarii de la ministerul lucrărilor publice și pentru acei de la Primăria Capitalei.

Congresul funcționarilor județeni

București. — La sfîrșitul Congresului funcționarilor județeni, s'a votat o moțiune, prin care acești funcționari cer mărirea salariului, stabilitatea în funcțiuni și dreptul de avansare.

Prelungirea anului școlar

București. — După cum se știe, din cauza epidemiei de holeră, anul școlar s'a deschis mai tîrziu, așa că nu se poate termina toată materia din program.

Față de aceasta d. ministru de instrucție a decis ca anul școlar să fie prelungit pînă la 20 Ianie.

Cursurile vor continua pînă la această zi.

În școlile din noul teritoriu

București. — În proiectul de lege pentru organizarea învățămîntului în noul teritoriu, se prevede, între altele, ca să se predea copiilor bulgari cunoștințele școlare în limba lor maternă.

FUZIUNEA

București. — D. Tache Ionescu, fiind întrebare eri de numeroși parlamentari conservatori și conservatori democrați, cu privire la știrea ce circula asupra fuziunii, a răspuns:

— „În Septembrie am avut în această privință o convorbire cu d. Titu Maiorescu, care mi-a declarat că fuziunea nu e cu puțință să fie realizată.“

De atunci și pînă azi n'am mai schimbat o vorbă în această privință.

— Firul special telefonic deranjîndu-se la ora 2, serviciul nostru telefonic este mai redus astăzi.

MAGAZINUL

IOSEF HIRSCH & Co.

— IAȘI —

Mobile și articole de lux

Liquidează complet și vinde toate mărfurile cu prețuri foarte scăzute.

Prima Franzelărie Națională DE LUX

M. Grünberg (fost Forst)

Este în totdeauna cea mai bine asortată cu: Chifle de apă, Colăcei, Covrigei cu sare, Franzele de apă, de lapte și cu cartofi, Porumbar, Brăileni, Cartofe mici, Coilici, Colaci, Kaisersemel, Stanghe, Chifle, Cozonaci, Chifle cu nuci, Cozonaci, Grafile și Brânzoje.

Primește asemenea comenzi speciale, pentru orice fel de ocaziuni.

Cu ocazia Sf. Sărbătorii. Laboratoriile de lucru, sunt din nou amenajate și înzestrate cu cuptoare speciale și mașini moderne, puse sub directă conducere și supraveghere a d-lui M. Grünberg, cunoscut onor cliențele, ca vechiu specialist în această branșă, așa că onor clienți, precum și onor public în general, vor fi pe deplin mulțumiți, procurându-și cu încredere, tot ce atinge această branșă de la

Prima Franzelărie de Lux

M. GRÜNBERG

Str. I. C. Brătianu 168.

Rog. Onor. clienți a observa bine, alți firma cit și No. ca să nu confundă adresa.

Cofetăria TEODOR NEDEF

Face cunoscut onor. public redeschiderea cofetăriei din str. I. C. Brătianu No. 154.

Sub conducerea și îngrijirea d-lui NEDEF vechi specialist în branșă cofetăriei.

Se primesc comenzi pentru onomastice, logodne, botex și orice fel de ocaziuni, cu prețuri reduse.

Cu ocazia Sf. sărbătorii, zilnic torturi, cozonaci și prîjituri proaspete și alese.

Laboratorul din nou amenajat este iluminat cu electricitate.

Dr. Al. Brumă

Medic secundar al clinicei Dermato-sifilitice (Spit. Sf. Spiridon)

Boli de piele, sifilis și genito-urinare

(Injecții cu salvarsan „606“)

Consultațiuni: 2-3 și 6-7 p. m.

— Str. Cuza-Vodă (Golia) 14 — (Casele foaste dr. Filipescu)

Magazinul de Produse alimentare

Dr. I. MANOLESCU
— Str. Lăpușneanu No. 12 —
(Telefon 233)

vinde în afară de produsele de fermă Lăptării, Brînzeturi, Vinuri din cele mai fine, Fructe, Mezeluri, etc. etc.

Coloniale și Delicatese

din cele mai fine
— Cu prețurile cele mai convenabile —

Calitatea recunoscută a tuturor produselor magazinului este cea mai bună garanție ca onorata clientelă va fi servită în modul cel mai ireproșabil.

Conducerea magazinului este încredințată d-lui N. Ciocirlan bine cunoscut onoratei clientele.

Serviciu la domiciliu.

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“
Primește comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stoffe engleze și franceze, prima calitate

Dacă voji să fiți bine îmbrăcați și estin Vizitați: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpușneanu 21

FABRICA DE

Cafe turcească și coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în Undelemnuri de la cele mai renumite fabrici frațuzești, grecești, și turcești, Cafea Martijică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America și Henriol. Ceal rusesc, englez, indian și franțuzesc Colonial.

Rahat de Constanținopol, Smochine și Malaga de Smyrno, Marmelade și Caramelle rusești, Cacao și Ciocolate de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA“ —

Dacă doriți să fiți bine serviți cu marfă proaspătă și mai estin ca or unde vizitați Magazinul de Cafea și Coloniale

Setrac H. Ohannesian
str. Cuza Vodă 42

SALI PORJES

Vechea și renumita Magazie de **MODE ȘI CONFECTIUNI PENTRU DAME**

aduce la cunoștința Onor. sale clientele și a Onor. Public, că s'a mutat și nu aranjat în PIATA UNIREI, vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înființat și un atelier pentru Confețiuni.

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSONN“
fondat în anul 1879

Iași, palatul Creditului Urban, Iași

PIANE și PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schwaighofer, Steinway & Son New-York precum și din orice altă fabrică se vind în rate lunare cu prețurile originale a fabricii.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestraioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale și accesorii.

Note clasice și moderne

Programul complet al Conservatorului cu mare rabat.

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a țării.

Numai pentru un scurt timp

GRABIȚI-VA

Galoși, Șoșoni, Ghete

pentru Barbați, Dama și copii cu prețurile cele mai estine posibile.

Veniți și vă veți convinge

La renumitul magazin LUVRU Str. Cuza Vodă 42 (Casele Cristofor. Lîngă Banca Moldova).

Mărci poștale ale ANEXIUNII

(puse în circulație pentru 15 zile acum) plătim 1 LEU SUTA. Asemenea cumpărăm orice mărci poștale uzate decumant și tablouri.

E. ȘARAGA
Str. Lăpușneanu 2,—Iași

Facem Cadou 7000 ceasornice

Suntem decisi să dăm gratis, 5000 ceasornice cu sonul de a răspândi mai mult ceasornicele noastre cronometru DELTA și aceasta numai în schimbul plății lucrului, adică cu 11 Lei bucată. Ceasornicul cronometru DELTA, este un ceas de precizie de mare eleganță modernă, montat într-o cutie de argint Gloria și care costă 20 Lei. Avem dispuse pentru același scop alt gen de 2900 de ceasornice DELTA sur pentru demni și diamanne. Aceste ceasornice posedă asemenea un excelent mecanism. Căruie sunt fabricate din metal DELTA care nu mers regulat. Căruie sunt fabricate din metal DELTA care nu pierd nicio dată călătoria aurului și care este acoperit printr-un procedeu electric cu un strat de aur veritabil astfel ca după apariția lor, este imposibil de a distinge aceste ceasornice de acelea de aur veritabil. Aurul DELTA este acum cea mai bună imitație de aur și îl garantăm 15 ani. Aceste ceasuri costă de ordinul 30 lei, dar noi răm gratis aceste 2000 la 4-ni și d-ne, numai în schimbul plății lucrului, adică 14 lei bucată.

Garantăm în scris timp de 3 ani bunul mers al acestor 2 feluri de ceasornice. Este întradevăr un cadou, cea ce facem cu aceste ceasornice și noi presupunem că în schimb veți recomanda ceasornicele și casa noastră cunoștințelor dumneavoastră. Puteti prinde dela sine că vă dăm un ceas în radevăr bun și neposabil pentru că în urma recomandărilor d-voastră, noi vom putea să cumpărăm, cari singure acestea ne vor lăsa un beneficiu.

Posedăm deja o mare cantitate de cereri pentru ceasornicele noastre gratuite și atunci pus la dispoziție va fi probabil curând epuizat.

Dacă voiti să profitați de această ocazie care nu va mai fi a doua oară, binevoiti a ne trimite cu întorcerea curierului comanda și să primiți un ceasornic de care veți rămde încântat și care vă va da servicii prețioase în timpul vieții d-voastră. Trimitem ceasornicele franco de vamă, contra ramours sau p-ata înainte Pentru perso și ambalajă vă acotim 1 lei.

In cas de nu vă convin luăm înapoi marfa. Lanțuri foarte moderne în argint Gloria asortate la aceste ceasornice cu lei 2.50 în loc de 5, în aur DELTA cu lei 3.50 în loc de 8. Adresați comanda la **Maison d'exportation R. FEITH, Lugano (Suisse)**

Francii scrierile nu 25 bani.

25% ECONOMIE

prin întrebuințarea

Săpunului Popular din Fabrica „STELLA” București

NEURALGIE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERSALE HAPURILE MOUSSETTE sunt bune la dureri de cap, migrene, nevralgii, reumatism, guta, etc.

ADVERSALE HAPURILE MOUSSETTE sunt bune la dureri de cap, migrene, nevralgii, reumatism, guta, etc.

Ceasorn' caia RUBOLF

Berlineză-Iasi DULBERG

CEASORNICE de mare Precizie

ALFINA Union Horlogere și toate mărcile bune cunoscute cu prețurile originale.

IASI Piața 1 irei Str. Școar' seu No.

Fandula Modera Censuri de Masă Bijuterii din aur argint și imitații. Verighete de logodnă Prețuri etine

Expellție în provincie

Atalora speciale pentru Ceasornice, Bijuterie, Gravură, Optică și Mecanica Fină.

Dacă doriți să fiți bine serviți, vizitați

Renomita croitorie **Bărbătească și Uniforme școlare „LA BUCUREȘTEANU”**

S. D. MEISNER

— Maistru croitor —

foșt șef de atelier la cele mai reputeate croitorii din București

Str. I. C. Brătianu 133 (Visa-vis de Sal. Wachtel)

Unde se lucrează **Bine și mai Eftin** ca ori unde

„Croială Eleganță” după ultimile jurnale de mode streine.

Atelier special pentru Uniforme Școlare cu prețuri reduse.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHE FRERES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentatii în fie-care seară la orele 9

Duminicile, Smbetele și Serbatorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentatiile noastre iau parte toți corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévani, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ȘTIINȚIFICA

Excursiuni prin cele mai pitorești regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat și pe mare

INVENTILE ȘI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal și Eclair-Journal

Ziarele însușite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTAL REDAT CLAR ȘI PERFECT

Stăgnea de farnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentatii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER”

IASI — Strada Ștefan cel Mare No. 4.

Face cunoscut Onor. sale clientele, eit și Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său și i a sosit un Mare transport de Gramofone, reputata marcă Inger precum și Parlofane făcă goagnă începind de la Lei 35 pînă la 700.

Asemenea a primii **25,000** plăci, începind de a 2 pînă la 35 Lei bucată, cu ultimele noutăți ca: Dansuri, Opere și toate operele noi, cîntate de artiștii trupei „Grigoriu”, precum și Plăci speciale cîntate de celebri artiști ca **Caruso, Tita Rufo, Tamgva etc.**

Vast asortiment de Instrumente muzicale, Mașini de cusut Biciclete, Arme de vînat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn și fer etc.

Vinde și cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala — Pascani str. Mare Suursala. — Cădăești, Jud. Vaslui

La Aberman

Strada Ștefan cel Mare 13.

Astăzi toată lumea știe Că magazinul ideal Care în delicatose Pe cuvînt, n'are rival

E Aberman din strada mare Ce totdeauna'i asortat Mulțumind pînă și gustul Cel mai fin mai delicat,

Marinaturi, untdelemnuri Brînzeturi fine, pescării Somon de Rin și icre negre Sardele, ori și ce cutii,

Jambon de Praga și pastrămurii Coloniale cum doriți Dacă'i tîrgul odată Tot mereu o sa veniți

Cît despre băuturi v'asigur În modul cel mai amical Căci nu au, v'ă spun pe ciuste În bunătate n'au rival

Vinuri vechi și noi, butelii Și cu litru se măsoar Care fac suprem delicia Ori-cămi cunoscător!

Cogneacuri, romuri și liqueruri Champanie, mărci care doriți La Aberman găsiți de toate Ca să fiți prea mulțumii.

Și-aum vreți să știți misterul Mărfurilor aci puse? La Aberman se vînd v'asigur Cu prețuri mici, foarte reduse!